

Oponentní posudek bakalářské práce

Název práce: Významný předěl v životě člověka – odchod do důchodu

Autorka práce: Hana Müllerová, DiS

Vedoucí práce: PhDr. Jitka Ivanková, R.N.

Oponent: Mgr. Ing. Zdeněk Demel, Th.D.

Formální stránka práce:

Předložená bakalářská práce má 38 stran textu, 3 strany seznamu použitých zdrojů a 6 příloh o celkem 32 stranách, z nichž největší část zabírají přepsané rozhovory se seniory. Seznam zdrojů je členěn na literární zdroje (16 položek, ale žádná cizojazyčná), zákonné zdroje (1) a internetové zdroje (13). U internetových zdrojů chybí údaje o autorech a názvech článků. V příloze č. 1 chybí údaj o zákonu, z kterého je pořízen výtah. V něm jsou (str. 47 a 48) i indexy původních pozn. pod čarou v zákoně (23, 24, 25), ale text k nim chybí. V nadpise přílohy č. 3 by mělo být doplněno, komu byly pokládány otázky, jejichž seznam je tam uvedený.

Po formální stránce by práci prospělo výraznější označení teoretické a praktické části (např. číslování římská I a II) a to by se mělo objevit i v obsahu. Občas se vyskytují pravopisné chyby, jak v textu, tak i v přepisu rozhovorů se seniory. Kromě toho je na str. 15 nesprávný údaj týkající se existence Jihočeské univerzity. V r. 1986 tato univerzita ještě neexistovala. Na str. 25 a v přepisu rozhovoru s KP 6, str. 62, je mylně uvedeno „Mše svatý“ místo „Vše svatý“ (lidový název liturgické slavnosti z 1. listopadu). A do abstraktu by bylo třeba mezi klíčová slova doplnit „důchod“.

Pokud jde o literární stránku, lze pozorovat, že autorka má potíž s vlastní formulací přebíraných citací. Velmi mnoho cituje doslova, některé citáty jsou i hodně dlouhé (např. na str. 12). Jistě by bylo vhodnější, kdyby autorka volně přepsala informace např. o terapiích (str. 18-19) či kontaktech na organizace krizové intervence (str. 20n).

Obsahová stránka práce:

Autorka rozčlenila práci na teoretickou a praktickou část. V teoretické části nejprve v 1. kapitole vysvětluje základní pojmy související s tématem práce, v 2. kapitole se zabývá stářím a stárnutím, 3. kapitola je věnována reakcím na změny v životě, 4. kapitola popisuje vzdělávání seniorů jako přípravu na stáří, 5. kapitola má za předmět možnosti trávení volného času seniorů a 6. kapitola se věnuje krizové intervenci seniorů.

Pak následuje praktická část, v níž jde o rozhovory se seniory (konverzačními partnery). Autorce se jich podařilo získat celkem 10: 4 z Klubu seniorů na Svatoplukově ulici v Prostějově, 3 z domova seniorů ve Víceměřicích a 3 žijící ve vlastním domě či bytu v autorčině okolí. Rozhovory vedla autorka pomocí seznamu 15 připravených otázek, které se týkaly způsobu bydlení v důchodu a kontaktu s rodinou, soběstačnosti, dále zda se těšili na důchod a zjišťovali si možnosti trávení volného času v něm, zda si spořili na důchod, zda přechod do důchodu vnímali jako pozitivní či negativní změnu, jak se změnil jejich denní režim, zda a jaké nové koníčky si našli, jak tráví volný čas, zda udržují kontakt s bývalými

kolegy ze zaměstnání. A nakonec to byly otázky týkající se vzdělávání: zda navštěvují Univerzitu třetího věku či nějaké jiné vzdělávací kurzy a zda využívají dobrovolnických služeb, klubu seniorů či pojízdného úřadu. Cílem výzkumu bylo zjistit, jak se senioři dokázali vyrovnat s přechodem do důchodu a každodenním životem v něm. Rozhovory autorka buď nahrála a přepsala, nebo když konverzační partneři s nahráváním nesouhlasili, dělala si poznámky a podle nich pak rozhovor sepsala. Takto získané texty pak analyzovala podle jednotlivých otázek (str. 24-31). Výsledky pak shrnula na str. 32-34 a odpovědím na některé otázky se pak ještě zvláště věnovala v následující diskusi. V samém závěru pak autorka konstatuje, že z 10 respondentů se jen 1 opravdu těšil na odchod do důchodu, 4 se netěšili, protože byli spokojeni v zaměstnání, 3 vnímali přechod do důchodu negativně: život v důchodu si představovali jinak a neumějí smysluplně naplnit volný čas. Většina respondentů vnímala tuto životní událost jako nutnost, s kterou se musí vyrovnat. Lépe se to podařilo těm, kdo už dopředu mysleli na to, jak využijí čas v důchodu. Výzkum potvrdil, že odchod do důchodu má jak pozitivní, tak i negativní stránky, a hodně záleží na každém jednotlivci, které stránky převáží.

Závěr:

Autorce se víceméně podařilo jak v teoretické, tak i v praktické části doložit to, co vyjadřuje název její práce. Přechod do důchodu představuje významnou změnu v životě člověka, a proto je dobré se na něj dobře připravit předem. Práci doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích dne 2.5.2013.

